

VÁC VÁROS LEVÉLTÁRA PÁLYÁZATI
BESZÁMOLÓJA

A KÖNYVTÁRAK ÉS LEVÉLTÁRAK KOLLÉGIUMA
2024. ÉVI NYÍLT PÁLYÁZATI FELHÍVÁSÁRA

6. EGYÉB DOKUMENTUMOK RESTAURÁLÁSA, ÁLLOMÁNYVÉDELMI MUNKÁINAK TÁMOGATÁSA
ALTÉMA KÓDSZÁMA: 208111/24

Pályázatunkat Vác Város Levéltára alábbi, Püspökvác Mezőváros Tanácsának és Vác város tervtárában irataiban található levéltári irat restaurálására adtuk be:

VVL V. 1-i Püspökvác Mezőváros Tanácsának iratai – Végrendeletek és VVL XV. 12-a Városháza bővítési tervrajza

Püspökvác Mezőváros Tanácsának irataiban található a VVL V. 1-i Püspökvác Mezőváros Tanácsának iratai – Végrendeletek, és az irattartó dobozokban őrzött iratok között számtalan fertőzött és sérült iratdarab található.

Egyrészt a végrendeletek helytörténeti – elsősorban város- és családtörténeti – szempontból jelentenek fontos forrást, másrészt a fertőzött iratanyag elkülönítésére, külön tárolására nem volt lehetőségünk, ezért az iratanyagot szükségesnek tartottuk restauráltatni.

A gyűjtemény átnézése során megállapítottuk, hogy 86 tétel végrendelet, ami 172 lapból (344 oldalból) áll, fertőzött. A restaurátori felmérés alapján – a pályázatban meghirdetett keretösszegeből – 73 tétel (172 lap; átlagos méretű 39x24 cm), 1785 és 1807 között keletkezett végrendelet fertőtlenítését és restaurálást kívántuk és tudtuk elvégeztetni a külső vállalkozóval.

Restauráltattuk a váci városháza bővítési tervrajzát (jelzete: XV 12.-a, 60. tétel), ami 1906-ban készült, mivel a szakadt iratot nem tudtuk volna digitalizálni.

Az NKA Levéltári Szakmai Kollégiuma által biztosított pályázati összeg fedezte a költségeket, és restaurálását az Ars Alba Restaurátor Bt. végezte el, mely céggel évek óta szakmai kapcsolatban állunk.

Az árajánlatban megadott díjak megegyeznek az alábbi kimutatásban szereplő, a restaurátor által kiállított számlák alapján elszámolt költségekkel.

Költségvetési beszámoló:

Megnevezés	Költség/Ft
VVL V. 1-i Püspökvác Mezőváros Tanácsának iratai – Végrendeletek	645.000 + 174.150. Ft ÁFA = 819.150.- Ft
XV 12-a Városháza bővítési tervrajza	120.000.- Ft + 32.400.- ÁFA = 152.400.- Ft
Az felhasznált támogatási összeg összesen:	971.550.-Ft

A restaurátor a munkát az ütemezésnek megfelelően végezte el, és adta vissza levéltárunknak a restaurált iratanyagot.

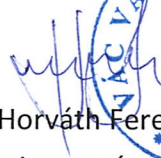
Megítélésem szerint a restaurátor a kívánalmaknak megfelelően végezte el a restaurálást és savmentes tárolókban helyezte el az iratanyagot, és így került vissza a megfelelő raktári helyre. A restaurálásról készített szakmai beszámolót mellékelten megküldöm.

A pályázati támogatás megítéléséről szóló hírt feltettük honlapunkra, és ennek képernyőképe (Print Screen) kinyomtatott változatát mellékelem.

Köszönöm szíves támogatásukat!

Vác, 2025. május 6.

Tisztelettel:

Dr. Horváth Ferenc
igazgató

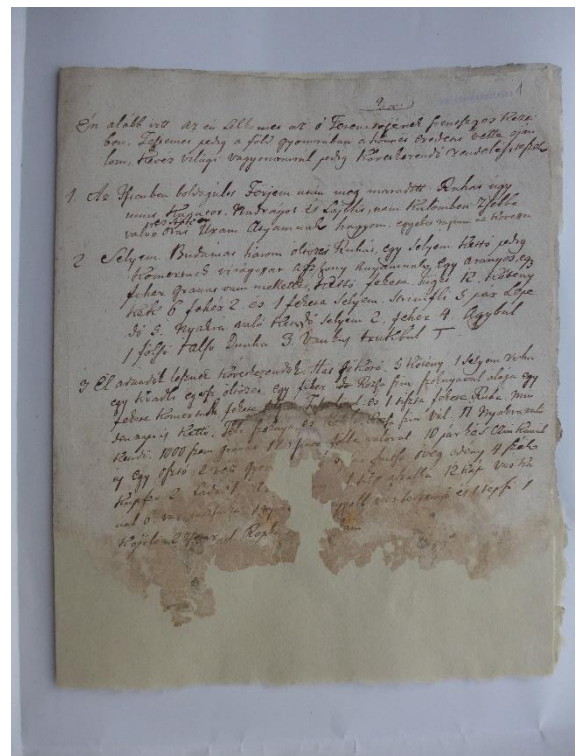
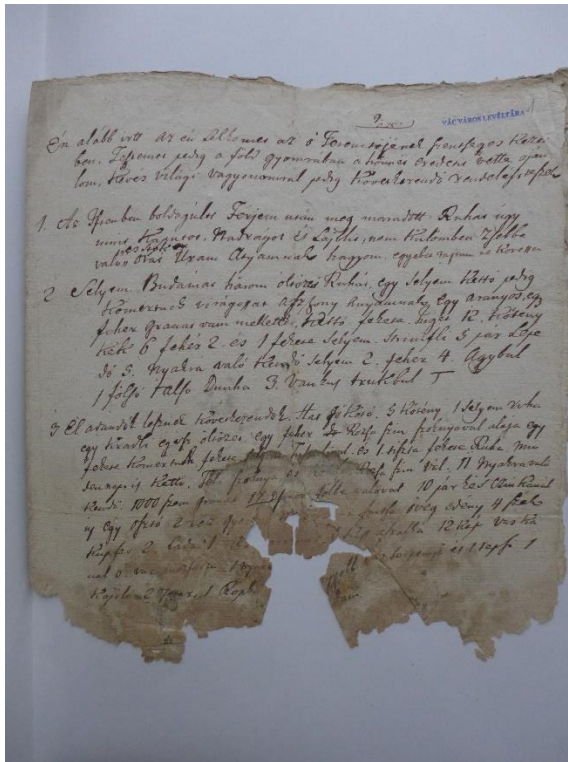

Restaurálási dokumentáció

A Vác Város Levéltára felkérésére a következő munkát végeztük.

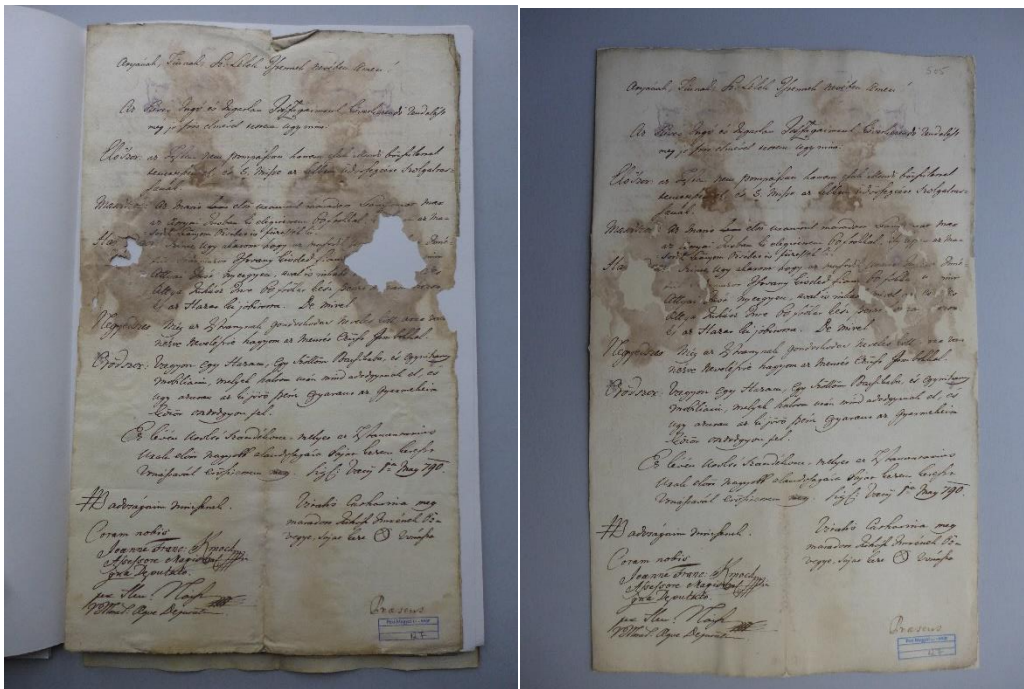
A restaurált dokumentumok:

1. VVL V. 1-i Püspökvác Mezőváros Tanácsának iratai – Végrendeletek, 75 tétel számozatlan és számozott végrendelet az 1706-1851 évekből, átlagos méret 39x24 cm, anyaguk: merített papír
2. VVL XV. 12-a, 60. tétel – Városháza bővítési tervrajza, földszinti alaprajz, 1906. ápr.10., mérete: 73x48 cm, színes, anyaga: pausz

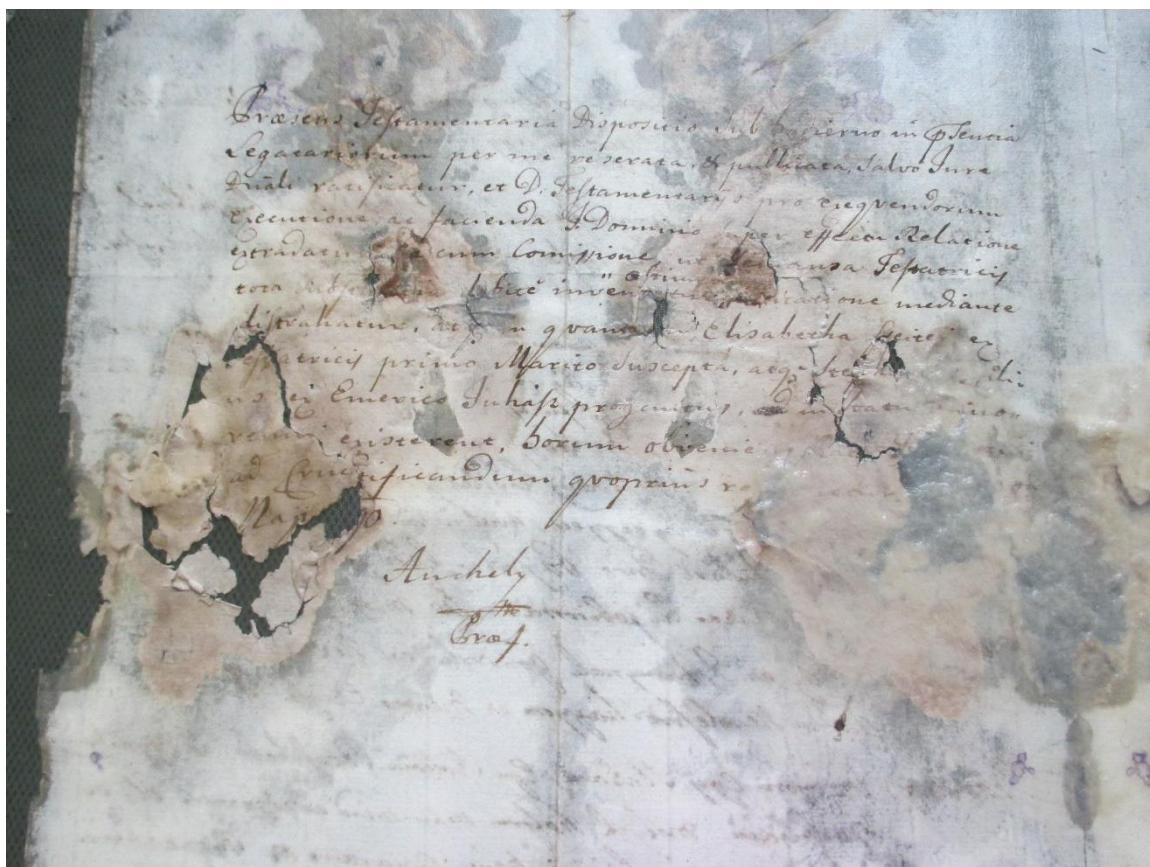

Dacavil Anna végrendelete restaurálás előtt és után

Ars Alba Restaurátor Bt.
 2000 Szentendre Alkotmány u. 14.
 adószám 24505877-2-13

Juhász Imréné végrendelete restaurálás előtt és után

Sérült lap papírontás közben

Ars Alba Restaurátor Bt.
2000 Szentendre Alkotmány u. 14.
adószám 24505877-2-13

A tervrajz restaurálás előtt...

... és után

A dokumentumok állapota restaurálás előtt:

1. **A végrendeletek** merített papír levélpárokra és lapokra írt kéziratok. Átlagosan 1-2 levélpárból, ill. esetenként kisebb mellékletekből állnak. Íróanyaguk vasgubacs tinta. Az iratok majdnem mindegyike eredetileg összehajtván és sellak pecséttekkel lezárva készült el. A végrendeletek kinyitáskor a pecsétet körbevágták ill. kettétörték. Az iratok komoly **víz- és penészkárt** szenvedtek, a papíron kiterjedt **foltok** keletkeztek. A penészek között az egészségre különösen veszélyes piros és sárga elszíneződést okozó fajták (pl. *Aspergillus flavus*) is jelen voltak. A fertőzés következtében a cellulózláncok megrövidültek, a papír elvékonyodott, anyaga mállik, sok helyen kipergett, hiányos. A **sellak pecsét** felülete poros, penészes, töredezett, helyenként hiányos. Néhol a málló papír a viasz felületére ragadt.
2. A **pausz tervrajzon** akvarellfesték, tus, tinta, grafit és bélyegzőtinta található. A lapot hajtogatva tárolták, a savas kémhatású papír a hajtásokban töredezik, középen jelentős hasadással. Sarkain hiányok.

Elvégzett beavatkozások, felhasznált anyagok:

1. Végrendeletek:

- Fertőtlenítés formalin ultrahangos párologtatásával, szellőztetés.
- Száraz tisztítás HEPA szűrős porszívóval, mikroszálás kendővel, latex szivacsradírral.
- A meggyengült papír területek átmeneti erősítése a nedves kezelés előtt metilcellulózzal átkenve (Glutofix 600, 4%).
- A lapok mosása, savtalanítása kalcium-hidroxidban 8,5 pH-n.
- A hiányok kiegészítése nedves közegű papíröntéssel (rostanyag: beörölt Fabriano Ingres papírok) ill. kézi bepótlással (japánpapír: Japico 16 g/m² kozo alapú, ragasztó: Glutofix 600, 5%-os)
- A gyenge papír területek végleges utánenyvezése 3%-os Klucell G-vel (hidroxi-propilcellulóz vízben oldva).
- A töredezett sellak pecsétet konzerválása etanolban oldott 2%-os polivinil-butirállal.

2. Tervrajz:

- Száraz tisztítás HEPA szűrős porszívóval, mikroszálás kendővel, szivacsradírral.
- A színes anyagok és tinták a tesztelés során erősen vízzoldhatónak bizonyultak.

Ars Alba Restaurátor Bt.
2000 Szentendre Alkotmány u. 14.
adószám 24505877-2-13

- Savtalanítás Bookkeeper oldat (hatóanyag: magnéziumoxid) kétoldali felhordásával.
- A szakadások ragasztása és a hiányok kiegészítése (ragasztó 5% Glutofix 600, japánpapír 16 g/m² kozo alalpú, Japico gyártmány)
- Megtámasztás hátoldalról Neschen gyártmányú Filmoplast R fólia rávasalásával.
- Savmentes pallium készítése.

Szentendre, 2025. január 28.

Fehrentheil Henriette papír és könyvrestaurátor

ARS ALBA Bt.
2000 SZENTENDRE
ALKOTMÁNY U. 14.
T: 26/315-456

Magyar Könyvtárosok Egyesülete	Könyvtárak és könyvtárosok a 21. században. Protokoll, médiaszereplés és érdekérvényesítés. Szakmai továbbképzési program és interaktív workshop.	1000000	208104/00074	Megtekintés
Budapest Főváros Levéltára	Szakmai beszámoló az „Egy a múltunk, őrizzük egy azonképp a jövőnek! – Egyházi és határon túli magyar levéltárosok XI. mesterkurzusa” című pályázatának megvalósításáról	2000000	208104/00152	Megtekintés
Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára	Cziffra György kiállítás	2000000	208108/00173	Megtekintés
Magyar Levéltárosok Egyesülete	Szakmai beszámoló a A NYITOTT LEVÉLTÁRAK 2023/24. ÉVI ORSZÁGOS PROGRAMSOROZAT MEGVALÓSÍTÁSÁRÓL	12000000	208108/00175	Megtekintés
Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár	AZ ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI NAPOK 2024. ÉVI RENDEZVÉNYEI MEGVALÓSÍTÁSÁRA CSONGRÁD-CSANÁD VÁRMEGYÉBEN	1515000	208108/00193	Megtekintés
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem	A BME Országos Műszaki Információs Könyvtár muzeális dokumentumainak restaurálására	1000000	208111/00146	Megtekintés
Veszprémi Főegyházmegyei Könyvtár és Levéltár	Venero de Leyva, Hieronymus: Examen episcoporum... Venetiis, 1679 című könyv restaurálására	840000	208111/00148	Megtekintés
Vác Város Levéltára	Egyéb dokumentumok restaurálása, állományvédelmi munka támogatása	971550	208111/00183	Megtekintés
Magyar Levéltárosok Egyesülete	Szakmai beszámoló a Magyar Levéltárosok Egyesülete által 208122/00019 azonosító szám alatt Levéltári kiadványok online elérésének bővítésére a Hungaricana Közgyűjteményi Portálon elnyert támogatás megvalósításáról	4572000	208122/00019	Megtekintés
Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár	Beszámoló a Somogyi-könyvtár könyvkötő- és restaurátor műhelyének tevékenységéhez szükséges szakmai anyagok és eszközök beszerzésére kapott támogatás megvalósításáról	800	208133/00056	Megtekintés
Veszprémi Főegyházmegyei Könyvtár és Levéltár	A veszprémi székesegyházi vizitációk c. forráskiadvány megjelentetése	1000000	208188/00037	Megtekintés
Budapest Főváros Levéltára	AZ URBS XVIII. KÖTET A IX. VÁROSTÖRTÉNETI KONFERENCIA TANULMÁNYAI MEGJELENTETÉSRE	900000	208188/00039	Megtekintés
Veszprémi Főegyházmegyei Könyvtár és Levéltár	Egyház-látogatás című konferencia tanulmánykötetének megjelentetése	500000	208188/00051	Megtekintés
Maros Megyei Múzeum	A Maros Megyei Múzeum évkönyvének közzétételére	1500000	209103/00015	Megtekintés
Budapesti Történeti Múzeum	Divat és Város kiállítás és katalógus megvalósítása	1800000	209106/00092	Megtekintés
Berettyó Kulturális Központ	Beszámoló a „Biharból Biharba képzőművészeti barangolás a Sárrét peremén című állandó kiállítás megvalósítására” című pályázat megvalósításáról	1000000	209106/00095	Megtekintés

			Levéltárak Kollégiuma, 208110/00014
2021	Egyedi dokumentumok restaurálása	929 005	NKA Könyvtárak és Levéltárak Kollégiuma, 208111/00015
2022	Egyedi dokumentumok restaurálása	454 000	Emberi Erőforrás Támogatáskezelő – NKA Könyvtárak és Levéltárak Kollégiuma, 208111/63
2022	Kiadvány előkészítése; Levéltári irat restaurálása	2 300 000	Emberi Erőforrások Minisztériuma, VI/35-1/2022/KONYVLEV
2023	Egyedi dokumentumok restaurálása	622 300	NKA Könyvtárak és Levéltárak Kollégiuma, 208111/129
2023	Közlevéltárak feladatalapú támogatása – Vác az I. világháború idején kiadvány	2 300 000	Kulturális és Innovációs Minisztérium, IV/2701/2023/KONYVLEV
2024	Egyedi dokumentumok restaurálása	971 550	Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő, 208111/00183
2024	Számítástechnikai és digitalizálást szolgáló eszközök beszerzése	300 000	Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő, 208105/00228
	Mindösszesen:	41 025 094	

Vác, 2024. november 25.

ELÉRHETŐSÉGEINK

KIEMELT TARTALOM

